

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *İçişleri Bakanı Süleyman Soylu* tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük 'ün 96'ncı ve 99'uncu Maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Abdullah KOÇ

HDP Ağrı Milletvekili

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Ardahan Belediyesinin 2021 mali yılı bütçesi ile 45.677.525,00 TL ödenek öngörülmüş olup yıl içinde eklenen net 8.367.514,31 TL ödenekle birlikte 2021 yılı ödenek toplamı 54.045.039,31 TL olmuştur. Yıl içinde 47.556.521,60TL bütçe gideri yapılmış, 6.488.517,71 TL ödenek iptal edilmiştir.

Ardahan Belediyesi Sayıştay Raporlarıyla Tespit Edilen Bulgu Listesi;

• **Banka Kredileri Hesaplarının Gerçek Durumu Yansıtması**

İdare tarafından bankalardan kullanılan kredilere ilişkin anapara ve faiz ödemelerinin ayrı hesaplarda takip edilmesi gerekirken ayırım yapılmadan hepsinin Banka Kredileri Hesabında izlendiği görülmüştür.

• **Taşınmazların Değer Tespitinin Yapılmaması**

Taşınmazlar üzerinde yapılan denetimde, Belediye adına tapuda kayıtlı olan bir kısım taşınmazın değer tespitinin yapılmadığı ve ilgili muhasebe hesaplarına kaydedilmediği görülmüştür.

• **Satışı Yapılan Taşınmazların Kayıtlı Değeri Yerine Satış Bedeli Üzerinden Kayıtlardan Çıkarılması**

2021 yılında satışı yapılan taşınmazların ilgili maddi duran varlık hesaplarındaki çıkış kayıtlarının taşınmazların kayıtlı değeri üzerinden değil satış bedeli üzerinden yapıldığı ve muhasebe kayıtlarının bu şekilde gerçekleştirildiği görülmüştür.

- **Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Gerçek Durumu Yansıtması**

İdare tarafından yaptırılan ve ilgili duran varlık hesabına aktarılınca kadar 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında takip edilmesi gereken yatırımlara ilişkin hakediş ödemelerinin, Giderler Hesabı kullanılarak doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

- **Kıdem Tazminatı Ödemelerine İlişkin Muhasebe Kaydının Yapılmaması**

İşçi statüsünde istihdam edilen ve 2021 yılı içerisinde emekli olan beş işçi personelin kıdem tazminatının İller Bankasından kredi kullanılarak ödendiği ancak kullanılan kredi ve kıdem tazminatı ödemelerine ilişkin muhasebe kaydının yapılmadığı görülmüştür.

- **İlk Madde ve Malzeme Hesabında İzlenen Tüketim Malzemelerinin Tüketime Sevk Edilmelerine Rağmen Giderleştirilmemesi**

Belediyenin muhasebe kayıtları ve ödeme emirleri üzerinde yapılan incelemelerde; kuruma alınan ilk madde ve malzemelerin taşınır işlem fişlerinde giriş çıkışlarının aynı gün yapıldığı ancak muhasebe kayıtlarının yapılmadığı görülmüştür.

- **Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Gerçeği Yansıtması**

Ardahan Belediyesinin ortağı olduğu şirketteki sermaye tutarının, 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında hatalı görüldüğü tespit edilmiştir.

- **Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Gerçeği Yansıtması**

İlbank A.Ş.'nin Belediye Bilgi ve Veri Bankası modülündeki verileri incelendiğinde kuruma gönderilen merkezi idare vergi geliri paylarının toplamı üzerinden aylık yüzde iki oranında kesilen İlbank sermaye payının 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında olması gerekenden fazla gösterildiği görülmüştür.

Diğer Bulgular

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

- **İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabına Yapılan Hatalı Kayıtlar Nedeniyle Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı Tutarının Gerçeği Yansıtması**

Mal ve hizmet alımları nedeniyle üstlenilen KDV tutarlarının, katma değer vergisi tahsilatı yapılan faaliyetler ile sınırlı kalınmadan, indirilecek vergi kapsamında değerlendirilerek 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabına kaydedildiği, 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı ile 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabının mahsup edilmesi sonucu 190 Devreden Katma Değer Vergisi Hesabının mali tablolarda yüksek tutarlara ulaştığı görülmüştür.

- **Ekonomik Değer Taşıyan Bazı Bilgisayar Yazılımları ve Lisansların Haklar Hesabında Muhasebeleştirilmemesi**

Belediyenin maddi olmayan duran varlık niteliğinde olan bazı bilgisayar yazılımları ve lisans alımlarını 260 Haklar Hesabında izlemeyip doğrudan giderleştirdiği görülmüştür.

- **Güvence Bedellerinin Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında İzlenmemesi**

Belediyenin abonesi olduğu elektrik ve doğalgaz şirketlerine ödenen güvence bedellerinin Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında takip edilmediği görülmüştür.

- **Yıllara Sari Yapım İşlerine ilişkin Hakediş Ödemelerinden Gelir Vergisi Tevkifatı Yapılmaması**

Belediye tarafından ihale edilen ve yıllara sari nitelikte olan yapım işlerine ilişkin hakediş ödemelerinden gelir vergisi tevkifatının yapılmadığı görülmüştür.

- **Birim Fiyatlı Yapım İşleri Hakedişlerinde Geçici Kabul Noksanları Kesintisinin Hatalı Hesaplanması**

Belediye tarafından ihale edilen yapım işlerinin hakediş ödemelerinde anahtar teslim ve birim fiyatlı olup olmamasına bakılmaksızın %3 oranında geçici kabul noksanları kesintisinin yapıldığı görülmüştür.

- **Parasal Limitler Dâhilinde Yapılan Mal Alımlarında, Bütçeye Konulan Ödeneğin %10'unun Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşılması**

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci maddesinin (f) bendi ve 22'nci maddesinin (d) bendinde belirtilen parasal limitler dâhilinde yapılan mal alımlarına ilişkin harcamaların yıllık toplamının, 2021 yılı bütçesine bu amaçla konulan ödenek %10'unu, Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadan aştığı görülmüştür.

- **Doğrudan Temin ve Pazarlık Usulü İle Yapılan Alım ve Yapım İşlerinde Ödenek Sınırı Aşımı**

Belediye tarafından 2021 yılı içerisinde 4734 sayılı Kanun'un 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında gerçekleştirilen mal alımlarında, bütçeye bu amaçla konulan ödenek %10'u tutarındaki sınırın, Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadan aşılması hususu, 4734 sayılı Kanun ve ilgili Tebliğ hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

- **Kurumun Kiraya Verdiği Taşınmazların Kira Sürelerinin İhalesiz Uzatılması**

Belediyenin mülkiyetinde bulunan ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre ihaleye çıkılarak kiraya verilen taşınmazların, kira süresi sonunda yeniden ihale yapılmaksızın, süre uzatımı yoluyla aynı kişilere kiralandığı görülmüştür.

- **Minibüs Hatlarının Süresiz Olarak Verilmesi**

Ardahan sınırları içinde ulaşım sağlamada çalışan minibüslerin il trafik komisyon kararı veya encümen kararları ile bu hakka süre belirtilmeksizin sahip olmalarına zımni olarak izin verildiği görülmüştür.

- **Taksi Plakalarının Süresiz Olarak Verilmesi**

Ardahan sınırları içinde ulaşım sağlamada çalışan taksi plakalarının il/ilçe trafik komisyon kararlarıyla bu hakka süre belirtilmeksizin sahip olmalarına zımni olarak izin verildiği görülmüştür.

- **Bütçe Emanetlerinde Bekleyen Tutarların Sıraya Göre Ödenmemesi**

Bütçe emanetleri hesabına kaydedilen tutarların mevzuatta belirlenen sıraya göre ödenmediği görülmüştür.

- **Yevmiye Numara Uygulamasının Mevzuata Uygun Yapılmaması**

Yevmiye tarihi ve numaralarının birlikte teselsül etmediği, geriye dönük yevmiye kaydı yapıldığı ve bazı yevmiye kayıtlarının silindiği görülmüştür.

- **Bütçe Gelir Kesin Hesap Cetvelini Oluşturan Gelir Kalemlerinden Bazılarının Tahakkuk Tahsilat Oranının Düşük Seviyede Gerçekleşmesi**

Yapılan denetim ve incelemeler sonucunda tahakkuku yapılan bazı gelir kalemlerinin tahsilat oranlarının düşük olduğu görülmüştür.

- **Kanalizasyon Harcamalarına Katılma Paylarının Tahakkuk ve Tahsilinin Yapılmaması**

Belediye mücavir alan sınırları içerisinde kanalizasyon tesisi yapımı karşılığında bu hizmetten faydalanan gayrimenkul sahipleri adına katılma payı tahakkuk ettirilmediği tespit edilmiştir.

- **Su Tesisleri Harcamalarına Katılma Paylarının Tahakkuk ve Tahsilinin Yapılmaması**

Belediye mücavir alan sınırları içerisinde içme suyu tesisi yapımı karşılığında dağıtımın yapıldığı sahadaki gayrimenkul sahipleri adına katılma payı tahakkuk ettirilmemiştir.

- **Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Alınmaması**

Belediyenin yetki ve sorumluluk alanı içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin takip ve tahsil edilmediği görülmüştür.

- **Gecekondu Fonu İçin Bankada Özel Hesap Açılmaması**

Belediye ve mücavir alan sınırları içerisindeki Hazine taşınmazlarının satış bedellerinden aktarılan gecekondu fonu payının bankada açılacak özel fon hesaplarına alınmadığı görülmüştür.

- **Otopark Yönetmeliği Uyarınca Tahsil Edilen Otopark Bedellerinin Vadesiz Hesapta Bekletilmesi**

Otopark Yönetmeliği uyarınca, otopark ihtiyacını kendi parselinden karşılamayan yapılara ilişkin, yapı ruhsat harcıyla birlikte tahsil edilen otopark bedellerinin nemalandırılmadığı tespit edilmiştir.

- **İşyeri Açma Ruhsatı Bulunmadan Faaliyet Gösteren İşyerlerinin Bulunması ve Ruhsatsız İşyeri Denetiminin Yetersiz Olması**

Belediye sınırları içerisinde işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmadan faaliyet gösteren işyerinin bulunduğu ve ruhsatsız işyerleri denetimlerin yetersiz olduğu tespit edilmiştir.

- **Çevre ve Temizlik Vergisi ile İlan ve Reklam Vergisi Mükellef Sayılarının Tam Olarak Tespit Edilememesi**

Belediye vergi gelirlerinin incelenmesi neticesinde Çevre ve Temizlik Vergisi mükellef sayısı ile İlan ve Reklam Vergisi mükellef sayısı arasında uyumsuzluk olduğu tespit edilmiştir.

- **Belediye Aleyhine Açılan Davalar Neticesinde Belediye Bütçesinden Ödenen Tazminatlar İçin Kişisel Kusuru Bulunan Kamu Görevlilerine Yönelik Rücu İşlemlerinin Başlatılmaması**

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 12'nci maddesinde, Devlet memurlarının, görevlerini dikkat ve itina ile yerine getirmek ve kendine teslim edilen Devlet malını korumak ve her an hizmete hazır halde bulundurmak için gerekli tedbirleri almak zorunda olduğu, Devlet memurunun kasıt, kusur, ihmal veya tedbirsizliği sonucu idare zarara uğratılmışsa, bu zararın ilgili memur tarafından rayiç bedeli üzerinden ödenmesinin esas olduğu, zararın ödetirilmesinde bu konudaki genel hükümlerin uygulanacağı, ancak fiilin meydana geldiği tarihte en alt derecenin birinci kademesinde bulunan memurun brüt aylığının yarısını geçmeyen zararların, kabul etmesi halinde disiplin amiri veya yetkili disiplin kurulu kararına göre ilgili memurca ödeneceğine ilişkin düzenlenme yapılmıştır.

- **İşçilerin Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullanılmaması**

Belediyede çalışan işçilerin sosyal hakları olan yıllık ücretli izinlerinin zamanında düzenli olarak kullanılmadığı ve bu nedenle birikmiş yıllık izin sürelerinin bulunduğu görülmüştür.

- **Sosyal Denge Sözleşmesine Konusu Dışında Hükümler Konulması**

Ardahan Belediyesi ile en çok üyeye sahip kamu görevlileri sendikası arasında imzalanan ve yürürlük süresi 01.07.2021 ile 31.09.2022 tarihlerini kapsayan Sosyal Denge Sözleşmesinde mevzuata aykırı hususlara yer verildiği görülmüştür.

- **Sayıştay İlamlarının İnfaz Edilmemesi**

Sayıştay ilamları cetvelinin incelenmesinde, ilgili yıl hesaplarına ait ilamlarda yer alıp kesinleşen tazmin tutarlarının sorumlulardan tahsili için gerekli işlemlerin yapılmadığı görülmüştür.

- **Belediyede İç Denetçi Bulunmaması Nedeniyle Mali Yönetim ve Kontrol Sisteminin Önemli Bir Unsuru Olan İç Denetim Faaliyetlerinin Gerçekleştirilmemesi**

Ardahan Belediyesi'nde iç denetçi atamasının yapılmaması nedeniyle mali yönetim ve kontrol sürecinin önemli bir unsuru olan iç denetim faaliyetlerin gerçekleştirilemediği tespit edilmiştir.

- **Belediyenin Bilişim Sistemi ve Yönetim Politikasının Standartlara Uygun Olmaması**

Belediyenin bilişim sistemi ve yönetim politikasının standartlara uygun olmadığı görülmüştür.

2021 yılı Sayıştay Denetim Raporlarını incelediğimizde Bakanlığınıza bağlı kurumda yukarıdaki usulsüzlükler tespit edilmiştir. Bu usulsüzlüklerin giderilmesi ve bütçeden kaynaklı ortaya çıkan ekonomik kaybın önüne geçilmesi için Bakanlığınızın aşağıdaki soruları ivedilikle cevaplama gerekmektedir.

74389

Bu bağlamda;

1. Yukarıda tespit edilen usulsüzlükler ile ilgili Bakanlığınızca bir açıklama yapılacaktır, söz konusu olan usulsüzlükler nedenleri ile birlikte izah edilecek midir?
2. İlgili kurum hesaplarında tespit edilen usulsüzlükler ile ilgili herhangi bir soruşturma veya kovuşturma başlatılmış mıdır veya başlatılacak mıdır?